

PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR **DAGTILBUD BANKAGER**

Revideret august 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold i Dagtilbud Bankagers læreplan

HVEM ER DAGTILBUD BANKAGER?	3
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	4
BØRNESYN	6
DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV	8
BØRNEFÆLLESSKABER.....	9
.....	10
LEG(ende samspil).....	10
BØRNEMILJØ	11
FYSISK BØRNEMILJØ	11
PSYKISK BØRNEMILJØ	12
ÆSTETISK BØRNEMILJØ.....	12
DE SEKS LÆREPLANSTEMAER.....	13
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING.....	14
SOCIAL UDVIKLING	17
KOMMUNIKATION OG SPROG.....	20
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	22
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	24
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	25
Refleksionskultur	27
EVALUERINGSKULTUR	28
Evaluering i voksenalder	28
Evaluering i børnehøjde	28

HVEM ER DAGTILBUD BANKAGER?

Emil fra Lønneberg har sin Alfred, som forstår ham og får det bedste frem i ham. Vi tror på, at alle børn skal have en Alfred og arbejder kontinuerligt mod, at være alle børns Alfred.

Dagtilbud Bankager består af 4 børnehuse og dagplejen i distriktet.

I 2023-2024 har vi valgt at sætte hovedfokus på **"leg og samspil"** som for os indebærer at styrke alle medarbejderes kompetencer i at:

- **Sætte lege i gang ude og inde.**
- **Skabe deltagelsesmuligheder for alle børn.**
- **Sikre udviklende samspil ennem leg.**

Denne læreplan er en dynamisk, processuel beskrivelse af Dagtilbud Bankagers arbejde med implementering af "Den styrkede pædagogiske læreplan".

Læreplanen fungerer som en værdimæssig ledestjerne i forhold til beslutninger, beskrivelser, samarbejde og valg i vores hverdag. Det pædagogiske grundlag er også vores refleksionsramme, der støtter os i at sikre at vores hverdag er præget af høj kvalitet.

I Dagtilbud Bankager ønsker vi at være "runde" og have "ja-hatten" på. I stedet for at opsætte regelsæt tager vi udgangspunkt i børnenes motivation, ønsker og behov.

Disse værdier tager vi med ind i disse års fokus på leg og samspil.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Dagtilbud Bankagers læreplan tager udgangspunkt i "Den styrkede pædagogiske læreplan". Nedenstående er beskrivelser af elementer fra læreplansblomsten sammen med vores beskrivelse af, hvad de betyder for os i vores hverdag.

De centrale elementer i læreplansblomsten er:

- **Børnesyn.** Vi vil være dygtige til at møde barnet med nysgerrighed og med et ønske om at forstå barnet ud fra, at det altid handler så godt det kan. Det er vores opgave at afdække behov, ønsker, motivation, interesser og derigennem udvikle forståelse og danne tiltag, der støtter barnets trivsel og udvikling.
- **Dannelse og børneperspektiv.** I Dagtilbud Bankager forstår vi dannelse som at understøtte barnet i at blive et helt menneske, som tror på sig selv, føler sig kompetent og som har lyst til at være noget godt for andre.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af vores dagtilbud- hver dag.
Vi øver os i at understøtte legen i forhold til børnenes ideer samt deres behov for udstyr, rum og guidning.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt som opøvelse af selvhjulpethed, udvikling af sociale og personlige kompetencer, sprogtilegnelse, ny viden og nye færdigheder. Det kan både være formel og uformel læring i strukturerede og ustrukturerede situationer.
- **Børnefællesskaber.** Vi arbejder kontinuerligt mod at skabe stærke børnefællesskaber, hvor alle føler sig som deltagere, der har mulighed for indflydelse. Børnefællesskaber kan både være små og store grupper, der er tilpassede efter barnets behov og muligheder.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** I Dagtilbud Bankager arbejder vi med børnenes behov, nysgerrighed og motivation som udgangspunkt for læringsmiljøerne. Vi arbejder dynamisk med læringsmiljøernes indholdsmæssige og strukturelle kvalitet på teammøderne og lader dem udvikle sig via børnene i praksis.

- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde tager udgangspunkt i forståelse og rummelighed. Vi ved, at det bedste for barnet er et trygt samarbejde mellem hjem og dagtilbud og ønsker at arbejde imod, at alle forældre føler sig trygge ved at dele deres bekymringer med os. Vi forpligter os dermed på åben kommunikation, samarbejde og tid.
- **Børn i udsatte positioner.** I Dagtilbud Bankager er vi ved at oparbejde en forståelse af, at udfordringer ikke skal ses isoleret, men hellere i sammenhænge mellem flere faktorer. Vi forsøger at udbrede en neuroaffektiv forståelse som guideline for at forstå og arbejde med børn i udsatte positioner. Dette sker gennem NUSSA-oplæg i alle huse hvor særligt konfliktforståelse vægtlægges.
- **Sammenhænge.** Vi ønsker at skabe gode, trygge sammenhænge i overgangen mellem hjem, vuggestue/ dagpleje, børnehave og skole. Derfor prioriterer vi at besøge skoler sammen med børnene, lave aktiviteter på tværs af skole, SFO og dagtilbud samt at sende kendte voksne med i skole fr 1.maj indtil sommerferien

BØRNESYN

I 2021-2022 havde vi hovedfokus på *børnesyn*. Vores fokusord i denne periode var: Nysgerrighed, forståelse og motivation. Den viden og de erfaringer vi gjorde i denne periode, arbejder vi videre med i vores nye fokus på *leg og samspil* i 2023-2024.

Vores tiltag ift. at skabe et fælles udgangspunkt for at arbejde med "børnesyn" var gennem fokus på ny viden, refleksion, dokumentation og evaluering på teammøderne.

I gennem oplæg introducerede vi i marts-maj 2021 en dagsorden og et evalueringskit, der skulle understøtte alle medarbejdernes nysgerrighed, dokumentation, refleksion og evaluering omhandlende det enkelte barn, børnegruppen eller personalets selvagens. Målet for implementeringen af materialet var, at medarbejderne blev styrkede i at reflektere sammen som team på baggrund af medbragt dokumentation f.eks. film, billeder, fortællinger eller andet.

Derudover er alle huse introducerede til, hvordan man kan forstå og arbejde med NUSSA-principperne i hverdagen gennem: Gode mødeøjeblikke, øjenkontakt, arousalregulering, spejling, afstemning, forståelse for uhensigtsmæssige handlinger og konflikthåndtering gennem neuropædagogikken.

Vi forventer at de voksne i dagtilbuddet:

- Er bevidste om, at den måde de forstår barnet på og det sprog de bruger, har afgørende betydning for barnets udvikling og muligheder.
- Tager ansvar for at finde ud af, hvad det er, der i omgivelserne står i vejen for barnet, hvis barnet ikke lykkes i forhold til det forventede.
- Aldrig beskriver et barn negativt, fordi det er af afgørende betydning for børns udvikling og trivsel, at det mødes af voksne med positive forventninger.
- Forstår at differentiere i den pædagogiske tilgang, fordi ingen børn er ens.

DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV

Hvad peger de mindste børn på?
Hvad synes børnene er vigtigt på legepladsen?
Hvor er det bedste sted at lege i, ifølge børnene?
Hvad er børnene optaget af?
Hvad vil de lege?

Vi vil være nysgerrige på, hvordan børnene oplever deres hverdag, da deres trivsel og glæde er det vigtigste mål for vores kvalitet. Derfor må vi øve os i børneperspektiver gennem varierede metoder.

F.eks. i leg forsøger vi at være anerkendende over for barnets initiativer og ligge til rette for de udfordringer de efterspørger. Det kan være vand, mudder, steder at kravle op, steder at grave dybt eller uforstyrrede rum.

Vores mål er, at alle begreber i det pædagogiske grundlag skal være forståelige og anvendelige for alle medarbejdere. Derfor valgte en af vuggestuegrupperne at sætte fokus på, at forstå dannelsesbegrebet. Det blev til en lang, interessant proces med mange gode fælles refleksioner over, hvad dannelse er og kan være i vuggestuehøjde:

"Børnegruppen har ofte hørt historien om de tre bukkebruse. En dag overhører en pædagog et barn genfortælle historien for to mindre børn, der lytter aktivt til fortællingen. Pædagogen synes tydeligt at kunne mærke, hvordan fortælleren oplever at blive lyttet til og som værende en god fortæller, samtidig med at der opstår et trykt fællesskab under historiefortællingen".

BØRNEFÆLLESSKABER

Børnefællesskaber er det sociale rum af børn og voksne, som det enkelte barn lærer og udvikler sig gennem. Det vil sige, at det enkelte barns erfaringer er afhængige af barnets oplevelser i fællesskabet.

Børnefællesskaber hænger uløseligt sammen med børnesyn, læringsmiljøer, børneperspektiv og dannelse. De voksne er ansvarlige for barnets lærings- og udviklingsmuligheder i børnefællesskaberne og ansvarlige for, at alle børn har adgang og værdi i et fællesskab.

Vi sikrer at barnet får mulighed for at opleve forskellige fællesskaber gennem større og mindre grupper i hverdagen, hvor indholdet varierer efter barnets motivationer, behov og interesser. Det kan være legegrupper, NUSSA-grupper, måltider, frie aktiviteter og voksenstyrede aktiviteter.

"I børnehavens storegruppe er der startet to nye drenge. Med dette som fokus aftaler stuens personale at opsætte læringsmiljøer, hvor samspillet i børnegrupper får mulighed for at komme i fokus. De aftaler at opsætte mindre grupper hvori drengene laver forskellige aktiviteter med forskellige børn

Til næste teammøde, 2 uger senere, laver de en devaluering, hvor de reflekterer de over hvad der har virket og hvad der skal justeres på.

Efter 1 måned kan de se, hvordan de to nye drenge er attraktive legekammerater i børnegruppen og hører hvordan de glade fortæller forældrene om deres dag og deres nye venner i børnehaven".

LEG(ende samspil)

Når vi i 2023-2024 vælger at sætte ekstra fokus på *legende samspil* er det fordi vi i Dagtilbud Bankager prioriterer legen og tror på legens udviklende potentiale for børnene.

Derfor er det vigtigt for os at vi organiserer os på en måde, så der er tid til, at børnene både kan lege uforstyrret, men også sådan at organiseringen tilgodeser at de voksne kan indgå i legen sammen med børnene uden forstyrrelser.

De voksnes rolle i leg skal være deltagende og udviklende ud fra den ramme børnene sætter. Det vil sige at det er med udgangspunkt i børnenes ideer at den voksne træder ind i legen.

Det er vigtigt for os at skelne mellem leg og aktiviteter. Legen skal ikke koloniseres af læringen, men have plads i hverdagen for sin egen værdi.

Sammen med legen sætter vi samspil, for yderligere at løfte legens udviklende potentiale. Det betyder et særligt fokus på øjenkontakt, afstemning og spejling i legen, så barnet oplever at være aktivt deltagende, en vigtig del af fælleskabet og være set af den voksne. Forskellen mellem leg og legende samspil, er at fokus ligger på samspil mellem barn og voksen og ikke alene på at lære og gennemføre legen.

Vi havde i oktober temaaften med Tea Tyrre Sørensen, hvis oplæg gav afsæt for en fælles viden og et fælles sprog, til at tale om udviklende leg og legende samspil. Efterfølgende har alle grupper arbejdet med registreringer af samspil i leg, hvorigennem de kan reflektere over hvordan samspillet med det enkelte barn var og derfra justere.

Tea Tyrre besøger os igen i november 2023.

BØRNEMILJØ

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed"

FYSISK BØRNEMILJØ

For os er det vigtigt, at de fysiske rammer inde og ude understøtter børnenes trivsel og mulighed for leg og fordybelse. Støj, uro og mange børn på få kvadratmeter, kan gøre det svært for børn at opnå dette. Derfor arbejder vi bevidst med:

- tilrettelagte aktiviteter med voksen styring
- afskærmede rum, også på stuerne, hvor børnene kan lege uden forstyrrelse
- brug af uderummet. De fleste lege kan flyttes ud, og uderummet appellerer desuden også til andre aktiviteter
- opdeling af gruppen, således at eks. nogle børn er hjemme, mens andre er på tur/ på legeplads eller andet

Børnenes sikkerhed er naturligvis vigtig for os. Vi har derfor udarbejdet sikkerhedsregler for institutionen (Kan ses på hjemmesiden). Desuden tilbydes alle fastansatte 1.hjælpskurser, som opdateres med jævne mellemrum.

PSYKISK BØRNEMILJØ

Dit barns dagligdag i vores dagtilbud skal sigte mod en god og tryk barndom, og vi skal støtte barnet i dets udvikling. Omsorg og nærvær er et basalt behov for at barnets tro på sig selv, og tillid til omgivelserne bliver udviklet. Personalet i dagtilbud Bankager er bevidste om at yde barnet både den fysiske- og den psykiske omsorg, som det har brug for.

Vores pædagogiske personale sikrer, at alle børn bliver set og mødt af nærværende, empatiske og glade voksne.

Et godt psykisk børnemiljø handler også om gode fællesskaber for børn. Vi arbejder derfor målrettet med at skabe et godt børnemiljø, hvor børnenes indbyrdes relationer fører til læring om- og udvikling af empati.

ÆSTETISK BØRNEMILJØ

I vores indretning af hus og legeplads, og i planlægningen af pædagogiske aktiviteter, er vi opmærksomme på, at børnene skal erfare gennem sanserne. Barnet skal mærke, hvordan ting føles, ser ud, smager, lugter og lyder. Ad den vej bliver barnet motiveret til selv at turde gå på opdagelse i verden. Desuden tilstræber vi, at de fysiske rammer tager sig godt ud. Derfor vil vi også gerne lære barnet at respektere og værne om vores bygninger og inventar.

DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer"

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling handler om den stadige udvidelse af børns erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Innsatsen i arbejdet med børns alsidige personlige udvikling er afgørende for, at barnet oplever et godt børne-liv her og nu og for at skabe gode forudsætninger for livet på sigt.

Hvordan arbejder vi med målene

Alle børn udvikler sig i kraft af de relationer de indgår i. Relationerne er med til at forme barnet og give det en fornemmelse af, hvem det er. Barnets udvikling hænger derfor tæt sammen med den relation, der allerede fra fødslen skabes til barnets voksne omsorgspersoner. I dagtilbuddet er det vigtigt, at det pædagogiske personale ser og anerkender barnet som den unikke og værdifulde person han eller hun er. Vi møder derfor barnet, hvor det er i sin udvikling, og bliver en engageret medskabende af barnets personlighed, ved at inspirere, udfordre og følge barnets spor.

Når vi snakker personlig udvikling i dagtilbud, så handler det primært om tre områder;

1. **Selvværd.**

Et højt selvværd handler om, at hvile i sig selv og føle sig god nok, også når barnet møder udfordringer, som det ikke kan løse på egen hånd.

Derfor er det vigtigt, at vi møder barnet med en forståelse af, at alle gør deres bedste, og har brug for plads til at øve sig. Når et barn eksempelvis kommer i konflikt med et andet barn, så møder vi ikke barnet med skæld ud. I stedet møder vi barnet med støtte og anvisninger til andre handlemuligheder. Derved anerkender vi, at barnet øver sig, og vi viser, at det ikke er barnet, der er forkert, og at vi er parate til at hjælpe barnet med det, som han eller hun ikke helt mestrer endnu.

Når vi vurderer på et barns selvværd kigger vi bl.a. på følgende tegn:

LÆRINGSMÅL 0-2 år

- Barnet undersøger ting i sine nærmeste omgivelser og går/kravler på opdagelse
- Barnet foretrækker kendte mennesker, men kan håndtere, at der er fremmede
- Barnet giver udtryk for – med ord eller kropsligt - hvad det har brug for, og hvad det har lyst til at lave.

LÆRINGSMÅL 3 år-skolestart

- Barnet er åbent og vedholdende over for udfordringer
- Barnet giver med ord udtryk for, hvad det har brug for, og hvad det har lyst til at lave
- Barnet tager initiativer
- Barnet har mod på at lære nyt og møde det ikke-kendte.

2. Kendskab til sig selv

Vi sætter i dagtilbuddet læringsmål i forhold til at forstå følelser, fordi evnen til at forstå egne og andres følelser, samt evnen til selvregulering har stor betydning for barnets evne til at indgå i sociale sammenhænge.

For at udvikle barnets forståelse af følelser, skal barnet gøre sig erfaringer med, hvordan han eller hun er i relation til andre. Vi er derfor i vores samvær med børnene bevidste om, at barnets udtryk skal spejles og italesættes. Smil skal mødes med smil og frustrationer med forståelse og hjælp.

3. Opmærksomhed, engagement og ihærdighed.

Barnets evne til at deltage i leg eller andre aktiviteter afhænger i høj grad af barnets evne til at fokusere, dets motivation og udholdenhed. Når barnet har veludviklede færdigheder (kan fokusere, er motiveret og er udholdende vil barnet have meget nemmere ved at gennemføre aktiviteter som aktiv medskaber. Barnet vil også have bedre forudsætninger

for at udvikle gode venskaber, fordi barnet vil være god til at lege. For at sikre, at vi kommer rundt om hele barnets personlige, sociale og motoriske udvikling, har vi en praksis, hvor barnets aktuelle udvikling drøftes minimum en gang i kvartalet på teammøde.

SOCIAL UDVIKLING

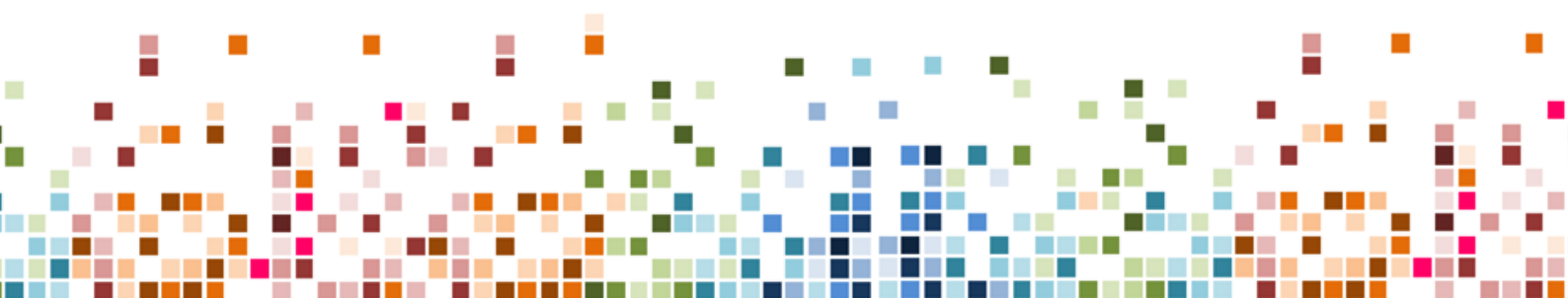

Pædagogiske mål for læreplanstemat

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelses-former og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

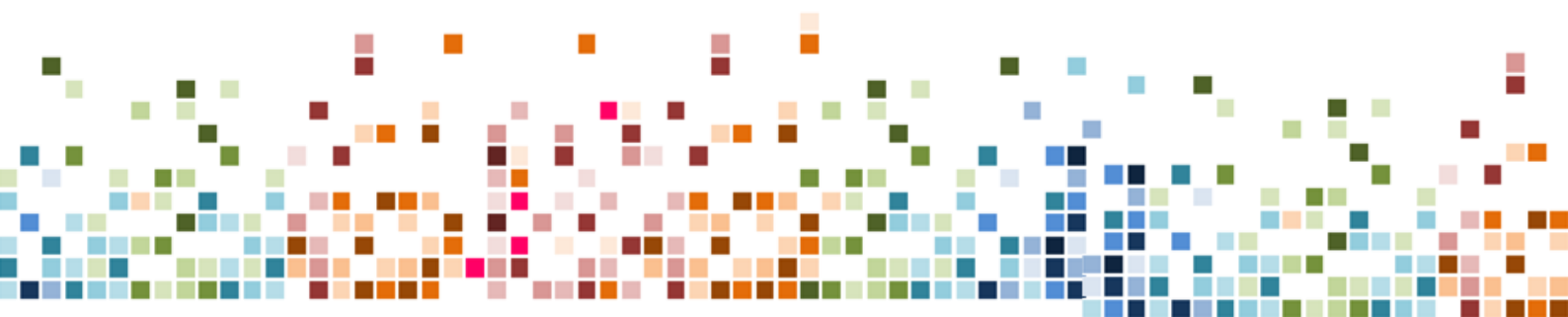
Hvordan arbejder vi med målene

Barnets udvikling af sociale kompetencer sker i en dynamisk sammenhæng med ovenstående læreplanstema om barnets personlige udvikling.

I læreplanstemaet "sociale kompetencer" er fokus på barnets sociale ageren – etablering og indgåelse i fællesskaber, venskaber, hvordan man udtrykker sig verbalt og nonverbalt, når man indgår i fx leg med andre og meget mere.

Når barnet leger i et fællesskab med andre børn eller en voksen styrkes dets evne til samarbejde, tilknytning og selvregulering. Barnet øver sig i at tage og give plads, og barnet øver i legen at vise respekt for hinanden (øver sig i demokratiske processer)

Sociale kompetencer handler også om empati. Barnet viser empati, når det forstår følelser og følelsesmæssige reaktioner hos sig selv og andre. Et barn med empati kan sætte sig ind i egne og andres grænser og behov. Barnets udvikling af empati starter i en tidlig alder og udvikles gennem positiv feedback fra voksne omsorgspersoner.

De voksne i dagtilbuddet har derfor en vigtig opgave i at være nærværende og støttende i forhold til, at give barnet mange positive erfaringer i relation til andre.

Det handler bl.a. om at

- Hjælpe barnet ind i andres lege og støtte dem i legen
- Støtte barnet i at skabe lege
- Støtte med konfliktløsning med fokus på at barnet øver sig
- Sætte ord på barnets følelser, bl.a. når noget bliver svært
- Hjælpe barnet med at oversætte og forstå andre børns handlinger/følelser

Vi laver aktiviteter, der skaber fællesskab og sammenhængskraft, og holder samling med børnegrupperne hver dag. Vi er bevidste om, at planlægge aktiviteter med gruppedannelser, der er målrettet at skabe og fastholde relationer. Det gælder for de små, der lige er startet i børnehave og endnu ingen relationer har, og det gælder de ældste, der snart skal i skole. Gode relationer er afgørende for alles trivsel. Vi hjælper det enkelte barn til at have flere gode relationer, fordi det er sårbart kun at have en god ven.

Endelig arbejder vi med metoder, der hjælper barnet til at sætte ord på sine følelser, og få en forståelse af andres følelser. Det kan fx være med materialet "Fri for mobberi".

KOMMUNIKATION OG SPROG

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn"

Hvordan arbejder vi med målene

Vi arbejder målrettet med barnets sproglige udvikling (sprog: verbalt sprog, gestik og mimik), da barnets sproglige kompetencer er en vigtig forudsætning for, at barnet kan begå sig nemmere i leg og andre sociale sammenhænge. Barnet har bedre forudsætninger for at blive forstået og for at kunne kommunikere med andre, hvis de har et rigt og anvendeligt sprog.

Forskning viser, at jo mere kompetent barnet er i den tidlige sprogtiltagelse, jo lettere har barnet ved at tilegne sig sproget senere hen og knække læsekoden. Derfor har vi et stort fokus på sprogtiltagelse, allerede fra barnet starter i vuggestue og dagpleje. Vi har fokus på at være gode sproglige rollemodeller for barnet i alle dagens aktiviteter. Vi sætter ord på de ting, vi gør, det barnet gør, og det vi gør sammen med barnet. Vi har fokus på samtaler med barnet, hvor barn og voksen skiftes til at tale. Samtalen tager udgangspunkt i barnets oplevelser, interesser og sproglige forudsætninger. Arbejdet med barnets sproglige udvikling er både funderet i den daglige dialog og en mere systematisk træning af barnets sproglige kompetencer. Personalet har deltaget i et ministerielt forskningsprojekt kaldet "Vi lærer sprog" og "Vi lærer sprog+". Vi har indarbejdet elementer fra dette projekt i vores dagligdag, således at vi arbejder systematisk med barnets ordforråd og sprogforståelse. For at understøtte barnets lydige opmærksomhed arbejder vi desuden med Hit med lyden.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Hvordan arbejder vi med målene

Barnet lærer gennem kroppen og ved brug af dets sanser. Kropslig udfoldelse er vigtig for barnets tilegnelse af verden, og for psykisk og fysisk velvære. Bevægelse spiller en vigtig rolle i barnets deltagelse i fællesskaber, i leg og dannelse af venskaber.

Det er vigtigt, at vi i dagtilbuddet skaber rammer og tiltag, der giver barnet mulighed for at bruge kroppen og sanserne i så mange aktiviteter som muligt. Aktiviteterne skal både have elementer af high- og low-arousal, fordi vores kendskab til kroppen opstår, når vi mærker at vi bliver forpustede, når vi mærker vi slår os, og når vi ligger stille på gulvet og mærker, at vi kan vippe med storetåen.

Vi understøtter barnets kropslige- og sansemotoriske udvikling ved, at

- Have temaer om kroppens opbygning og sund kost
- Have mange vokseninitierede lege og aktiviteter af forskellige intensitet. Lige fra de stille aktiviteter i forbindelse med eksempelvis en samling, til de vilde aktiviteter i hallen.
- Ture ud af huset, hvor vi kommer ud og kravler på skrænter, går i bare tæer gennem mudder og meget mere

Have en aktiv legeplads, som i sig selv inspirerer til leg og bevægelse, og hvor børnene møder inspirerende voksne, der har noget for med børnene.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan arbejder vi med målene

Vi har i Dagtilbud Bankager fokus på natur, udeliv og science. Vi vil gerne give barnet positive erfaringer med- og viden om, at vores omgivende natur rummer næsten utømmelige oplevelser og muligheder. Naturen er et enestående rum med plads til udfoldelse for både krop og sind. Vi bruger husenes udearealer og de omkringliggende grønne områder, som et naturligt læringsrum med god plads og højt til loftet. Vi har i samarbejde med forældrebestyrelsen prioriteret flere ressourcer til transport, så vi kan komme i skoven og til fjorden. Børnene får lov til at opleve naturen på alle årstider. Vi har fokus på vind, vejr og temperaturforhold, og på at benytte science-eksperimenter til at skabe motivation og forståelse.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Naturen er en fantastisk legeplads, og det er muligt at styrke barnets sanse- og motoriske udvikling via aktiviteter i naturen. Naturen byder på mange udfordringer i det ujævne terræn og på forskellige underlag. Når barnet bruger naturen som legerum, stimuleres fantasien og samværet med kammeraterne. Barnet er nysgerrigt og bruger naturen som et eksperimentarium, hvor det lærer om dyr, planter, vandhul, naturfænomener, miljø og materialer. Barnet kan løbe, lege, bygge og konstruere i skoven, og vi har save, snitteknive, lup, fiskenet, kikkert og lignende vi kan tage med.

Det er vigtigt for os, at barnet lærer at respektere vores natur, som noget, vi sammen skal passe på. Vi tror på, at gode vaner lagrer sig, og vi har derfor fokus på, at lære barnet, at rydde op efter sig og passe på dyr og planter.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Opnå målet for læreplansteamet, kommunikation og sprog

I planlægning af pædagogiske aktiviteter, såvel som med indretning af vores huse og legeplads, gør vi os pædagogiske overvejelser om, at barnet får mulighed for at opleve og gøre sig erfaringer med forskellige kulturelle udtryksformer.

Vi er bevidste om, at barnet i mødet med andre kulturelle værdier og udtryksformer, danner sin egen kulturelle identitet. Når barnet deltager i forskellige kulturelle aktiviteter eller traditioner, kan barnet selv blive motiveret til at lege, udforske og eksperimentere med det, som det oplever.

I praksis tager vi udgangspunkt i "De 3 K'er":

1. **Kultur for børn**, som fx kan være, når vi går på museum, ser en teaterforestilling, hører musik eller lignende.
2. **Kultur med børn**, som sker, når vi f.eks. synger og læser med børnene, maler, laver cirkus eller går på biblioteket.
3. **Kultur af børn** eller børns egen kultur bygger på forståelsen af, at børn også er skabere af egen kultur, og det er vigtigt at vi understøtter og motiverer til den kreativitet, der opstår, når børn leger. Der skal derfor gives tid og plads til at barnet selv, eller sammen med andre børn for mulighed for at synge, fortælle, danse, bygge, male, løber, finde på lege og meget mere.

Vi mener, "at være kreativ", også hænger sammen med, at opleve stolthed over at mestre/lykkes. Vi arbejder derfor med, at kunne være kreativ produktiv – fx ved at få hængt sin tegning op, færdiggøre et maleri, deltage i en fælles teaterforestilling, eller sammen med andre øve sig på en sang, der skal synges til sommerfesten. Her lærer barnet noget om ihærdighed, egen æstetik, egne følelser, selvforståelse og – stolthed.

I Dagtilbud Bankager vægter vi traditioner, som et kulturelt og socialt samlingspunkt i vores samfund. Vi fejrer derfor de danske højtider som jul og påske, og vi skaber traditioner ved fx at afholde sommerfest, fejre fødselsdage og holde fastelavnsfest.

Refleksionskultur

I Dagtilbud Bankager ligger vi stor vægt på at kunne reflektere sammen. For os betyder det at være åbne, nysgerrige og interesserede i egen og andres praksis med det formål at være de bedst mulige voksne for børnene. Refleksionen skal bruges til at undgå synes-, plejer- og enkeltkredstænkning, samt til at kvalificere det pædagogiske skøn og kontinuerligt styrke det etiske og værdimæssige fundament.

I vuggestuer/ børnehaver øver vi os i dette til teammøder, hvor personalet på skift præsenterer observationer af et barn. Kollegernes rolle er at give sparring gennem spørgsmål, nye perspektiver og ved at bringe andre narrativer om barnet op. I dagplejen gør vi det når vi samles i legestuegrupperne. Her taler vi om observationer og læreplaner og øver os i at kvalificere, inspirere og være nysgerrige på hinandens praksis.

EVALUERINGSKULTUR

I Dagtilbud Bankager skal arbejdet med de pædagogiske læreplaner være dynamisk. Læreplanerne inddrages i planlægningen under hensyntagen til, hvad børnene er optagede af, samt vores viden om det enkelte barns aktuelle udviklingstrin.

Evaluering i voksenhøjde

Pædagogiske aktiviteter i Dagtilbud Bankager planlægges med udgangspunkt i "blomsten" fra Den Styrkede Pædagogiske Læreplan. På denne måde sikrer vi, at vi når omkring alle læreplanstemaerne og grundlagsemner. Undervejs noteres nye ideer, praksisfortællinger, observationer og evt. billeder i blomsten. Blomsten del-evalueres en eller flere gange i løbet af en periode og slutevalueres ud fra spørgsmål som:

1. Hvad har virket for børnegruppen ift vores mål for perioden?
2. Hvad har virket for personalet? Hvad har vi lært?
3. Hvad skal parkeres, hvad skal der udvikles på, hvad skal fortsættes?

Evaluering i børnehøjde

I evalueringen inddrages børnene på forskellig vis. Det kan være gennem observationer og praksisfortællinger, af hvad børnene har været vilde med at deltage i, som bruges til refleksion over, hvad vi ønsker mere at skabe mere af.

Det kan også være gennem afstemninger af, hvad børnene ønsker af aktiviteter eller samtaler ved bordet eller til samling over hvad de kan lide og ikke kan lide.

Vi sætter yderligere fokus på evaluering i børnehøjde på kommende pædagogmøder.

